

W

Rok 36 | CURITIBA, 14 CZERWCA JUNHO | Nr. 24 | 1961

PREZYDENT JANIO QUADROS WOBEC OPOZYCJI

Przynajmniej o większą część nacisku brazylijskiego popiełkę politykę obecnego rządu, choć z pewnymi zastrzeżeniami. Te zastrzeżenia prawie znikły, wobec ostatniego wywiadu Prezydenta z prasą krajową i zagraniczną, w którym Sześć Państwa za "obojętniejszą" pożyję wobec stosunków z Rosją o neutralność, z tw. państw neutralnych, pozostających pod silnym wpływem Tita i Nasera. M. in. Pan Prezydent, nazywając "presji" ze strony tych ostatnich, nie wysłał oficjalnego reprezentanta na konferencję. Ograniczył

się jedynie do wystania swego "obserwatora". Rząd obecny jednak ma dwóch mocnych opoźjonistów. Są nimi: Carlos Lacerda - gubernator stanu Guanabary oraz João Goulart - wice-prezydent państwa. Lacerda mocno krytykował rząd z powodu jego ostatniej polityki zagranicznej Jango zaś zbliżył politykę finansową Prezydenta. Pierwszy przeciwnik stoi po prawicy, drugi - po lewicy Gorzej jeszcze, gdyż partia PTB (Robotnicza) sympatyzuje mo-

no z Luis Carlos Prestes, szefem brazylijskich komunistów, a Jango jest prezydentem partii PTB. Jak wiadomo - opozycja Goularta wzmogła się z chwilą, gdy rząd ogłosił dochodzenia w Syndykatach Robotniczych, gdzie wykryto różne nadużycia finansowe. Goulart, by się bronić, wytknął rządowi niektóre posunięcia w polityce wewnętrznej. Grupę wojskowych, która dołączyła swe głosy do krytyki zagranicznej polityki Prezydenta Janio, ten ostatni "rozbił" swym niedawnym wywiadem.

UKŁAD MIĘDZY BRAZYLIA I EURATOM

W tych dniach w nowej siedzibie Brasili podpisano układ między rządem Brazylii i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej. Do Organizacji tej należą państwa: Francja, Niemcy Zachodnie, Włochy, Holandia, Belgia, Luksemburg, ostatnio zaś przystąpiły: Stany Zjednoczone, Anglia i Kanada. Ce-

lem EURATOMU jest wykorzystanie zasobów wszystkich państw - członków do produkcji energii atomowej dla celów pokojowych oraz dostarczanie surowców do tej energii. Brazylija i EURATOM zobowiązały się utrzymywać stały i żywy kontakt między ułożonymi brazylijskimi i po-

zostałymi państwami, co przyczyni się do zastosowania energii atomowej w przemyśle oraz w nowoczesnych zakładach naukowych. Brazylijscy uczeni w dziedzinie wiedzy nuklearnej, jakkolwiek młodzi, wykazali już niejednokrotnie swe wybitne zdolności.

Już w toku: przygotowania do wyborów w 1965 r.

Wszystkim już wiadomo, że partia PSD (Socjalno-Demokratyczna) pragnie ponownie obrąć prezydentem państwa Juscelina Kubitschka w 1965 roku. Jego wybór na gubernatora stanu Goiás jest już pierwszym krokiem do tego.

Drugim krokiem jest wybór nowego gubernatora najbogatszego stanu państwa - São Paulo, który odbędzie się w 1962 roku. Znani już są obydwa kandydaci, a mianowicie: José Bonifácio Coutinho Nogueira, obecny sekretarz Rolnictwa São

Paulo oraz Renato Costa Lima, były naczelny Dyrektor Brazylijskiego Instytutu Kawowego. José Bonifácio jest kandydatem obecnego rządu paulistańskiego i ma za sobą poparcie głowy państwa. Costa Lima jest kandydatem obecnej opozycji.

UBIEGŁY TYDZIEŃ W POLITYCE ŚWIATOWEJ

NAJWAŻNIEJSZYM WYDARZENIEM: KENNEDY ZDAJE SPRAWĘ W KONGRESIE

Spotkanie Kennedy z Chruszczowem we Wiedniu można by nazwać tymczasowo "zawieszeniem broni". Wiedeń nie się nie pogorzyło ani nie polepszyło między USA i Rosją, a tym samym między Zachodem i Wschodem. Jeli Kennedy zapewnił Chruszczowa, że sprawa Bermudów Zachodniego jest kwestią honoru Ameryki, Chruszczow ze swej strony zapowiedział, że Berlin Zachodni i istnienie dwóch republik niemieckich jest "ością" w interesie Sowietów, która kołomyżka trzeba będzie usunąć, jak nie teraz - to później.

Prezydent Republiki Arabskiej, - Nasser, rozpoczął gwałtowną kampanię prasową przeciw Moskwie. Jak wiadomo - Nasser pragnie przewodzić grupie państw neutralnych, które chcą iść własną drogą, bez presji i oglądania się na politykę amerykańską czy sowiecką. Kampania prasowa przeciw Rosji jest jakby podkreśleniem ze strony Nassera, że jego droga nie prowadzi przez Moskwę.

Jana XXIII. Celem tej wizyty było nie tylko złożenie hołdu głowie Kościoła. Katołickiej partii królewskiej, ale i otrzymanie błogosławieństwa "Ojca Chrześcijaństwa" dla królowej, która spodziewa się potomka. Królowa Fabiola poszła w tym wypadku za przykładem królowej hiszpańskiej Izabelli, co 4 tygodnie wcześniej do Rzymu, by prosić Papieża o błogosławieństwo dla swego mającego się narodzić potomka. Pobyt belgijskiej pary królewskiej na Watykanie wyszedł po za ramy etykiety, co świadczyło o nadzwyczajnej gościnności i prostocie ze strony Papieża.

Imne zagadnienia, jak obronienie, zaprzestanie goz z bronią atomową, wywołanie nowego rządu w Laosie - pozostały na martwym wierzchu. Obydwa rywały w zwycięstwo swych przeciwników, a wszelkie negocjacje w większej formie para ter waznosc jak o temozna murche i o konsensusie. Jutas e a w oproprias nialo jak wiazno

Wielkie państwo, jakim jest Albania, położone nad Adriatykiem i liczące 1,5 milionów mieszkańców, stało się "jabłkiem niezgody" między Rosją i Chinami Komunistycznymi jak mając bazą, na której Rosja i Chiny starają się umocnić swą pozycję. Jest rzeczą widoczną, że Chiny wzięły górę nad Rosją, która Albania popiera wzywając do silnego reżimu chińskiego. Rosja chciała odnieść zwycięstwo nad Chin obojętnie jej wielką pomoc w

W Republice Dominikańskiej bawi obecnie delegacja Unii - Amerykańskiej, by naocznie przekonać się o sytuacji wewnętrznej tej republiki po niedawnym zamordowaniu dyktatora Trujillo. Wiadomo jest rzeczą, że w ostatnich czasach Trujillo, wiadomo jest rzeczą, prasy całego świata przeciw jego osobie, zamianował prezydenta państwa Joaquina Belagera. Sam zaś został naczelnym dowódcą wojsk. Ponieważ stanowisko to po śmierci Trujillo objął jego syn Rafael Junior, była obawa, że rozpocznie się prześladowania i represje w całym kraju. By tego uniknąć, wzięli tam wspaniałe przedstawiciele Unii Pan-Amerykańskiej (OEA). Jak dotąd - w Republice Dominikańskiej panuje spokój.

Belgijska para królewska: Baudoin i Fabiola bawiła ostatnio z wizytą u Papieża

Międzynarodowa Konferencja Genewska (Szwajcaria) potępiła większość gł

sów represyjną akcję Portugalii w Angoli, która nie zebrała w środkach, by stłumić niepodległościowy ruch tubylców. Przeciwnicy Portugalii głoszący: USA, Republika Arabska, Liberia, Ceilon, itp. Powstrzymali się od głosowania. Anglia i Francja - Portugalia musi wręczyć zaprzestanie gwałtów i przemocy używanych dotąd na wielką skalę przeciw tubylcom w Angoli.

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

- ★ BRAZYLIA I ROSJA ZOBOWIĄZAŁY SIĘ utrzymywać w Rio i Moskwie swe przedstawicielstwa handlowe, celem usprawnienia wymiany handlowej pomiędzy obu państwami
- ★ HERBERT MOSES, PREZES Brazylijskiego Związku Prasowego, obchodził w tych dniach 30 lat swej pracy na tym zaszczytnym stanowisku. Urodził się w Rio, liczy 77 lat i posiada 30 odznaczeń od różnych rządów zagranicznych
- ★ ZONE WOLNEGO HANDLU ustanowił Prezydent Janio w Brazylii na mocy traktatu podpisanego w lutym b. r. przez Chile, Argentynę, Meksyk, Urugwaj, Peru i Brazylię
- ★ ZAJŚCIA NA UNIWERSYTECIE W RECIFE (Pernambuco), w których studenci wzięli udział wojsko, wywołane zostały strajkiem studentów Inżynierii, Geologii i Nauk Ekonomicznych, którzy domagali się zmiany na stanowisku rektora i kilku katedr. Strajk ten nie odniósł skutku.

- ★ 27 DOCHODZEN SĄDOWYCH I POLICYJNYCH prowadzi się przeciw głównym dyrektorom Kolei Państwowych (federalnych) za nadużycia popełnione w zakupie materiału za ceny nieproporcjonalnie wysokie, w nowych budowlach podjętych bez konkurencji publicznej, oraz za przyjęcie ponadliczbowej ilości funkcjonariuszy
- ★ WOJSKO NISZCZY ZEP-SUTĄ KAWĘ, nagromadzoną od lat w setkach wielkich składach, za której przechowanie Brazylijski Instytut Kawowy musiał płacić setki milionów krzerów
- ★ BRAZYLIA MOŻE SPRZEDAĆ ponad 30 tysięcy ton soi, której zbiór krajowy oblicza się na 200 tysięcy ton
- ★ UNIWERSYTET W HELMDELBERGU - utrzymuje katedrę (kurs) języka portugalskiego, którego wykładowcą jest paulistański profesor Deitor de Mattos. Tematem kursów jest: polityka, ekonomia, historia, literatura i t. p.

Tak będzie wyglądała okładka Kalendarza "LUDU" na rok 1962.

- ★ INWESTYJACJE W ZAGRANICZNYCH AGENCJACH PRASOWYCH kazał przeprowadzić Prezydent Janio, dla wykrycia "bałamutnych" wiadomości o Brazylii w dziennikach zagranicznych
- ★ 100 SZKÓŁ RADIOFONOWYCH w Rio, staniem sekretarziatu Wychowania stanu Guanabara. Lekcje nauki podawane będą przez rioską rozgłośnię "Roquete Pinto"
- ★ DEPUTOWANY FERNANDO FERRARI założył nową partię polityczną pod nazwą "Nowy Ruch Robotniczy". 340 polityków wzięło udział w oficjalnym ogłoszeniu tej partii
- ★ NOWY PREFEKT S. PAULI, Prestes Maia, zapowiedział, że w najbliższych miesiącach rozpocznie prace nad przeprowadzeniem kolejki podziemnej między stacją podziemną i pobliskimi nuncypiami. Długość niektórych rozgałęzień tej kolejki będzie wynosiła 35 km

- ★ NA WYKONANIE PAULISTAŃSKIEGO PLANU "Rewizji Agrarnej" rząd tego stanu otrzymał od Ameryki pożyczkę w sumie 200 milionów dolarów
- ★ MŁODZIEŻ RIOSKA, PONIŻEJ 18 LAT, będzie mogła pozostać na ulicach miasta tylko do 10 godz. w wieczór. Taki plan przygotowuje szef policji rioskiej, by położyć kres akcji młodych przestępców
- ★ BRAZYLIA PRZYJMIE OFICJALNĄ WIZYTĘ preza Rady Ministrów Urugwaju w początkach czerwca, Vitor Haedo, w sierpniu zaś przyjeżdża do Peru - Manuel Prado
- ★ PODPISANY PROTOKÓŁ NA TEMAT WYMIANY HANDLOWEJ między Brazylią a Niemcami. Wschodnimi, nie jest jeszcze prawdziwym traktatem handlowym i nie oznacza on uznania suwerenności Niemiec Wschodnich przez Brazylię. Taką notę opublikowało brazylijskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- ★ UPANSTWOWIENIE WSZYSTKICH STAŃ CIEMNYCH w kraju zmierny wprowadzi rząd federalny wobec faktu, że w 1962 r. produkcja benzyny krajowej osiągnie samowystarczalność
- ★ KINA BRAZYLJSKIE nie mogą więcej wyświetlać jakiegokolwiek propagandy handlowej - dekret Prezydenta Pezara. Muszą się ograniczyć do programu filmów kinematograficznych

Migawki Ze Świata

- PIĘĆ MILIONÓW LUDZI WE FRANCJI obcuje latem pod namiotami, z tego 50 procent dla sportu, 30 procent przez oszczędność, a 20 procent dla wykazania swej niezależności
- JAPONIA ZNAJDUJE SIĘ NA I MIEJSZU w dziedzinie budowy okrętów. Dalsze miejsca zajmują: Anglia, Niemcy Zachodnie, Szwecja, Francja i Polska
- 18 I PÓŁ MILIONA MIESZKANCÓW liczy Jugosławia, stosownie do przeprowadzonego ostatnio spisu ludności. Jugosławia jest najliczniejszym narodem na Bałkanach
- W HOLLANDII ROZPOCZYNĄ SIĘ prace nad budową dwóch tuneli pod kanałem, łączącym Amsterdam z Morzem Północnym. Tunele te będą miały 1,283 m. długości i 23 m. szerokości
- 87 TYŚ. LITRÓW WHISKY wyłano na ziemię w fabryce whisky w Wemmershoek, w Afryce Południowej, ponieważ właściciele fabryki nie mieli pieniędzy, by zapłacić podatki
- DWÓCH KAPUCYNÓW WŁOSKICH zostało zamordowanych w Angoli przez rebeliantów, podczas gdy z kryzys w roku starali się powstrzymać powstaniec od rozlewu krwi
- SAMOŁOT ZBOMBARDOWAŁ DWA PŁEMIONA W LIBANIE, które wady się w formalną bitwę, z powodu sporu o pastwiska. Gdy ultimatum rządu nie odniosło skutku, wysłano przeciw nim bombowce
- SAHARA, W KTÓREJ FRANCJA eksportuje ropę naftową na wielką skalę, jest przedmiotem rozmów między de Gaullem i delegatem powstających algerijskich - Luis Jox. Ten ostatni domaga się by Sahara włączona została do Algerii
- SŁAWNY TEATR ARGENTYŃSKI w Buenos Aires - "Cervantes" - padł ofiarą wielkiego pożaru. Szkoły oblicza się na 300 milionów pesów
- WADZYCZAJNY AMBASADOR amerykański, Adlai Stevenson, odwiedza obecnie państwa Ameryki Południowej z misją przygotowania międzynarodowej konferencji ekonomiczno-socjalnej, wyznaczonej na 15 lipca
- MALŻENSTWO MIĘDZY DWOMA RODZINAMI - odwiecznym wrogami odbyło się w Anglii, w starej katedrze Yorku. Parą młodą byli: książka Kentu - z rodziny królewskiej oraz Catharine Wonsley - pochodząca ze starej rodziny mieszczajskiej - Olivera Cromwella
- LOT "IKARÓW", SEN TYLU WYNALAZCÓW, został wreszcie zrealizowany przez pewną amerykańską firmę, która zbudowała aparat umożliwiający człowiekowi wnieść się kilka metrów ponad ziemię i wykonać lot 100 m. długości
- WSPÓLNIK ZBRÓDNI EICHMANNA, - FRANZ LAVIK, oskarżony o uczestniczenie w wyplenianiu Żydów w Budapeszcie, wpadł w ręce Izraela, w stolicy austriackiej - Wiedniu
- POMOCY FINANSOWEJ, WOJSKOWEJ I TECHNICZNEJ udziela Stany Zjednoczone dla Wietnamu Południowego, który od kilku nastu miesięcy walczy z partyzantką komunistyczną
- NARÓD KUBAŃSKI nie widział Fidel Castro na Międzynarodowym Kongresie Studentów. Zresztą - Kuba nie ma czasu na bawienie się "w przazęzale naleciałości kapitalistyczne"
- SŁAWNY LEKARZ I PASTOR PROTESTANCKI, dr. Albert Schwietzer, od lat pracujący w Afryce i laureat nagrody pokojowej Nobla, złożony jest chorobą, chociaż stan jego nie jest niebezpieczny
- PORAZ DRUGI SPŁEŁA NA NICZYM wizyta handlowa misji Chin Komunistycznych, by zawrzeć traktat handlowy z Argentyną. Powodem tego był brak konkretnych terminów ze strony Chin, by zapłacić za towary argentyńskie

Z ŻYCIA POLONII BRAZYLJSKIEJ

Z Uroczystości Towarzystwa Polskiego Odrodzenia w Ponta Grossie - Stan Parany.

Przemówienie prezesa danego Towarzystwa:

PANA JULIUSZA ŁAGO - DNIA 21-5-1961.

"Drozy Rodacy i słuchacze - Hora Polonii! Dnia 13 maja wieczorem w lokalu Towarzystwa Polskiego Odrodzenia odbyła się uroczystość objęcia władzy przez nowego obrany zarząd z następujących osób: Prezes Honorowy Pan Teodor Straszewski, Prezes Pan Juliusz Lago, wiceprezesa Pani Zofia Adamowicz, pierwszy sekretarz pan Witold Celiński, drugi sekretarz pan Jan Urba, pierwszy skarbnik pan Mieczysław Pawliński, drugi skarbnik pan Henryk Filip, Dyrektor młodzieży pan Ryszard Chwist i pan Edwino Adama, bibliotekarz pan Jan Adama, prezes rewizyjny dr. Mieczysław Celiński, nauczycielem kursu języka Polskiego pan Mieczysław Pawliński, dyrektorem radia Hora Polonii pan Jan Urba.

Po objęciu nowego zarządu odbyło się wręczenie medalów pod tytułem "Grunwald" dla zasłużonych działaczy polonijnych, jak również dla osób nam przyjaznych i Narodowi Polskiemu. Otrzymały medale następujące osoby: pan dr. Eurico Batista Rozas, pan Teodor Straszewski, pan dr. Władysław Lachowski, pan dr. Tadeusz Sobociński, pan dr. Mieczysław Celiński, pan Klemens Zawadzki, pan Wiktor Stec, pan Jan Stanisławczuk, pan Władysław Hryncz, pan Mieczysław Pawliński, panna Zofia Adamowicz, pan Bogusław Drzewiński, pan Tadeusz Kruł, pan Władysław Pajewski, pan Jan Urba i pan Józef Kudliński. Medalikiowe medale "Grunwald" zostały nam przyznane na ten cel przez Towarzystwo Łączności z Rodakami na Odczynnie "Polonia" w Warszawie. Na tej uroczystości był obecni następujące osoby: gubernator miasta pan dr. Eurico Batista Rozas, hawnik magistratu miasta pan dr. Adib Laidane, Poseł kongresu Paranańskiego pan dr. Władysław Lachowski, jako parantimujący był pan profesor dr. Józef L. W. Mozilli i wielu innych osobistości reprezentujących Towarzystwa tutejsze, jak również prasę miejscową i radiową.

Ze względu na statuty naszego Towarzystwa, uroczystość odbyła się w języku urzędowym, gdzie przemawiali, nowo obrany prezes Towarzystwa pan Juliusz Lago, Parantimujący pan dr. Józef L. W. Mozilli, który w swojej mowie przytoczył na pamięć lata i dzień historii Polski 15 lipca 1410 r. Polacy wspomniani przez Czechów, Litwinów i Rusinów stoczyli decydującą walkę na śmierć i życie z Zakonem Krzyżackim i odnieśli świetne zwycięstwo, pamiętne do dni dzisiejszych, miażdżące kompletnie potęgę Krzyżacką. Podniósł również mowa, wartość kolonii Polskiej tej w Paranie i jej wkład co do rozwoju tego stanu.

Dalej przemawiał Gubernator pan dr. Eurico Batista Rozas i hawnik pan dr. Adib Laidane podkreślając w mowie że celnia wysoko nasza narodowość i jej prace i wysiłki w rozwoju tego naszego nowego nam kraju. Przemawiał również w imieniu dr. Władysław Lachowski i pan Klemens Zawadzki, ten ostatni dziękował za współpracę i poparcia przez czas prowadzenia Towarzystwa jako były prezes, tak członkiem jak kolekcjoner tegoż zarządu. Dzisiaj jako prezes Towarzystwa i inicjator uroczystości 550-rocznicy zwycięstwa

JULIUSZ ŁAGO Prezes Towarzystwa Polskiego Odrodzenia w Ponta Grossie.

LUD Proprietario: DR. ANTONIO FIRAKOWSKI Director: PE. DOMINGOS WISNIEWSKI, CM. Redator: PE. JOSÉ ZAJĄC, C.M.

REDAÇÃO DO "LUD" Caixa Postal 155 CURITIBA - PARANÁ

PRENUMERATA ROCZNA - w Brazylji i w innych krajach amerykańskich Cr\$ 300,00

Więści z Rio Azul (1)

W naszym "Ludzie" rodacy na szerokim świecie dowiadują się o życiu naszych współzmiemców z różnych miejscowości Parany, Sta. Catarini, czy Rio Grande do Sul; nawet z innych Stanów, czy krajów rodacy nasi dają o sobie znać, że i tam żyją. Jedynie z Rio Azul nikt nie podaje poza nekrologami, które od czasu do czasu są umieszczone z okazji śmierci jakiegoś znaczącego rionazulczyka...

Dzisiaj piszę o "pracy społecznej" (Opieram się na danych p. J. Jarzewskiego). "Kiedyś (wszystcy tu tak mówią) było tu życie". W roku 1926 Tow. Szkolne nabyło od ob. Wawrzynca Foidy posiadłość wraz z budynkiem za kwotę około 3.000.000 (trzy tysiące mil reisów). Do tego czasu szkoła mieściła się po różnych prywatnych domach; Jana i Annę, którzy posiadał też skromne dane, które opisał w liście...

Posiadłość została nabyta przez ówczesne Tow. szkolne od ś.p. Wawrzynca Foidy za sumę 3.000.000 (trzy tysiące mil reisów) na ten cel i kolonizacji jak: ś.p. Wojciech Wzolek, ś.p. Józef Sakowicz, ś.p. Ignacy Dybaś, p. Stanisław Klemba (żyje), p. J. Szczyplora, p. Wojciech Szczyplora, p. Wojciech Szczyplora, p. Wojciech Szczyplora, p. Wojciech Szczyplora...

Władysław Hryncz DOPISEK. Między ofiarodawcami na budynek Twa. w Rio Azul byli pp.: Stanisław Babi, Antoni Włodarski, Marian i Rajmund Hesselowie, ś.p. Stanisław Stefanik i wielu innych, których p. J. Jarzewski nie pamięta. C.d.n.

MSZE ŚW. GREGORIAŃSKIE Za duszę ś.p. Ewy Deina odprawia Księża Misjonarza w Kurytybie Msze św. Gregoriańskie w dnach od 1-go do 30-go lipca b. roku.

Dnia 30-6-61, o godz. 10-iej, w Kościele św. Wincentego a Paulo będzie odprawiona msza św. za duszę ś.p. Marii Zdrojewskiej, na którą zaprasza MARIA ŁABOWA.

NOWY KALENDARZ "LUDU" NA ROK 1962!

JUZ JEST W DRUKU!

Wszystcy mówią, że Kalendarz nasz z ub. roku "udał się". Był obszerny i bardzo ciekawy. Niektórzy matki miały pewne zastrzeżenia, jeśli chodziło o Rodzinę i wychowanie. Ścisłej mówiąc - szło o jedno zdanie, niezbyt szczęśliwie wyrażone przez autora. To jednak nie przeszkodziło, że Kalendarz "znik" z Redakcji w ciągu trzech tygodni, mimo swego rodzaju rekord.

Pomimo jego ceny - nikt nie reklamował, mówiąc "taki Kalendarz wart więcej"! Nasz nowy Kalendarz na rok 1962 będzie bardziej ciekawszy. Pozbieraliśmy bowiem co najciekawsze i najważniejsze dotąd ukazało się w prasie polskiej i światowej.

Są działy: o Brazylji, o Polsce, Świat Kultury, Wiedza, Rodzina, Dziwy Przyrody i Zwierząt, Ciekawe i prawdziwe, Piękne Opowiadania i Humory - czyli Na weselo.

Piękna okładka, przedstawiająca dzwierzycę i polskim stroju ludowym z jagnięciem w ramionach, bierze za serce wszystkich, co nań spojrze.

Czymprędzej więc zamawiajmy nowy Kalendarz "LUDU", by nie powtórzyło się, jak w przypadku roku. Ponad 500 osób nie otrzymało Kalendarza, bo nie było!

OD ADMINISTRACJI "LUDU":

Ostatnio nadesłał pieniądze do Redakcji "LUDU" p. Amadeusz Rzewuski (CANOINHAS), Dr. Seweryn Hrynec (SAO PAULO), Jydsk Bogimporat (DINAMARCA), Władysław Hryncz (RIO AZUL), Stefan Gadomski (FREDERICO WESTPHALEN), Hieronim Cygański (SANTO ANTONIO), Władysław Hryncz (RIO AZUL), Stanisław Cz. Czabajko (RIO AZUL), E. E. Zengés Coimbra (PONTA GROSSA), Michał Opatowski (MASSARANDUBA), Wiktor Bara (CRUZVELO), Weronika Twardowska (IVAIPORA), Józef Pisk (CACADOR), Adam Człuchniak (PALMEIRA), Franciszek Woloszyn (IRAI), Jan Zakrzewski (IRATI), Antoni Miel (MAURICIO CARDOSO), Przew. Ks. Stanisław Szlachetka (SAO PAULO), Jan Kulas (IBAITI), Siostry Miłoszki (CAMPO MOURAO).

Polska godzina radiowa

W PORTO ALEGRE Wprawdźwi przyjeżdżając dowiadujemy się, że Porto Alegre już od szeregu tygodni posiada swoją godzinę radiową w języku polskim. Audycje nadawane są w każdą niedzielę o godz. 11.30 do 12.00, na fal 1270 KC rozłożonej w Porto Alegre. Organizatorem jest Dr. Stanisław Bundrya i zespół jego współpracowników, zaś opiekę nad polską godziną objęła znana na terenie Porto-Alegreńskich Firma Braci Królikowskich. Na programy składają się muzyka polska oraz krótkie wiadomości lokalne i sprawy polskich w Porto Alegre.

ZAWIADOMIENIE

Towarzystwo Im. M. J. Pilskiego urządza "Chamade" dnia 18-6-1961, t. j. w niedzielę o godzinie 12.00-14.00 zabawę dla dzieci.

ZAWIADOMIENIE

Towarzystwo Im. Marszałka Józefa Pilskiego urządza dnia 24-6-1961 o godzinie 9.00-tej wieczorem, w klubie "KAIPIRA" wraz z "quentão", "pimble". Zabawa odbędzie się we własnym lokalu przy ulicy Clotário Portugal, Nr. 68.

SOCIEDADE UNIAO-JUVENTUS

ALAMEDA DR. CARLOS DE CARVALHO NESTA CAPITAL O GRÊMIO UNIAO-JUVENTUS, tem o grato prazer convidar os Senhores Associados e Exmas. Famílias para o tradicional BAILE CAIPIRA, que promoverá no próximo sábado, dia 24, do corrente mês (sábado) com início às 22.00 horas, sede social urbana, Alameda Dr. Carlos de Carvalho, nº 68. Trajes típicos - quentão - pipa - pimble - dolm e batata doce. - Jazz ODEON. Convites e reserva de mesas na secretaria da Uniao Juventus, 19.00 horas. Talão para entrada n.º 4 (abril) e lista de quência para familiares.

Komitet Budowy Placu Polskiego

Odbywa swe zebrania w Towarzystwie "Uniao Juventus" w pierwsze poniedziałki po 15-tych godzinach, siłą, a nie w wtorki jak mylnie podano w poprzednim numerze "LUDU". DR. P. FILIPAK

Biblioteka Twa. T. Kosobudzki

PRZY ULICY EBANO PEREIRA, 502, W KURYTYBIE czynna jest każdej soboty od godz. 17-jej do 20-jej Książki o przeróżnej treści rozrywkowej, biograficznej, klasycznych polskich.

A MODESTA

WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOBÓWYCH PO CENACH BARDZO NISZKIEJ.

Zaproszenie na Mszę świętą

W PIERWSZĄ ROCZNICĘ ZGONU Ś. P. EDWARDA ZIARNICKIEGO

Zona i dzieci ś.p. Edwarda Ziarnickiego zapraszają tą drogą przyjaciół krewnych, przyjaciół i znajomych na mszę św., za spokój duszy ś.p. Edwarda w pierwszą rocznicę zgonu, która odbędzie się w kościele św. Stanisława, dnia 18-go czerwca b. r., o godz. 10-tej. Za wzięcie udziału w tym nabożeństwie, składają wszystkim serdecznie: Bóg zapłać. ZONA I DZIECI

LUDWIK FILUS

Po długiej i ciężkiej chorobie, zaopatrzonej św. Sakramentami, zmarł 12-go maja bieżącego roku, ś.p. Ludwik Filus, przeżywszy 74 lata. Ś.p. Zmarły urodził się w Botiatuba (mun. Tamandaré), później zamieszkiwał w Campo Magro, a od przeszło 45 lat w Irati. Pozostawił w nieutulonym żalu 8 synów, 4 córki, 75 wnuków i 17 prawnuków. Był żonaty z ś.p. Katarzyną z Filipiaków, która zmarła już 17 lat temu. Pogrzeb odbył się dnia 13-go maja przy licznych udziałach znajomych, krewnych i przyjaciół. Rodzina dziękuje wszystkim za słowa współczucia, za wiece kwiatów, oraz za odprawienie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. Dziękuję też Księszu, który odprawił zwłoki na cmentarz municypalny i zmarłego, w kościele parafialnym św. Michała, w Irati, w której wzięli udział krewni i znajomi. Syn Władysław Filus.

Dr. Adam Kossobudzki

Dr. Adam Polan Kossobudzki, zawiadamia swych przyjaciół i klientów, że przeprowadził się do Kurytyby, ul. Visconde do Rio Branco 1180, tel. 4-3776, i będzie przyjmował w CASA DE SAUDE SAO FRANCISCO, ulica Sao Francisco 147, tel. 4-5440 od 9-tej do 11-tej i od 14-tej do 17-tej.

ZYCIE RELIGIJNE:

CZWARTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH SWIATKACH
Ewangelia sw. zapisana u sw. Lukasz...
Onego czasu: Gdy rzesze cisnely sie do Jezusa...

LEK. RZYM. 8, 18-23
Ktokolwiek wytrwac chce w wierze ojcw...

Swiety Pawel w mistrzowski sposob rozwiazuje problem cierpienia...

I jesli chcemy, by nam bylo lepiej, zaczynajmy od wyrzucenia ze serca swego grzechu...

Nastepnie nie bierzmy zyla tak tragicznie, inni cierpija wiecej niz my...

Zerwijmy takze z polowicznoscia i w chwilach chorob nie badamy dziecim...

Lecz przede wszystkim nie marnujemy dane laski. Umiejemy z cierpienia skorzystac...

Stanny sie wreszcie apostoлами cierpienia, co niedziale w ciszy serca...

W Streszczeniu...

Ilu jest biskupow murzynskich...
Na całym świecie jest obecnie 35 biskupów murzynskich...

ODEZWA
OPIEKUNA EMIGRACJI KS. ARCYBISKUPA JOZEF A GAULINY W SPRAWIE ZORGANIZOWANIA OBCHODU TYSIACLECIA CHRZTU POLSKI

Liecba jednak Duchowienstwa polskiego za granica topniele...
Ostatnio zmarlo az pieciu ksezy w jednym tylko tygodniu...

Chrystusowcy, ktorzy jako Zakon polski szczegolnie duzo pasterstwa emigracyjnego sa przerezeni...

Chodzi wiece o budzenie i kształcenie nowych powolan kaplanskich...

Inaczej budowlabyśmy gmach bez fundamentu, pietro bez parteru...

Te dwa cele, mianowicie wychowanie mlodozcy w duchu katolickim i polskim...

Poza tym idzie cały szereg innych godnych projektow jak budowa Kosciołow i domow...

Uwiezony kardynal pisze ksiazke - Wiedza - Jozef Kardynal Mindszenty...

Chyba pamietnik kiedykolwiek beda ogloszone drukami...

Gmach poselstwa amerykanskiego znajduje sie pod silna strazą policji węgierskiej...

Wladze komunistyczne nie zezwolily mu nawet wyjazdu do Rzymu...

Wydawcy 20 holenderskich czasopism zwrócili sie do Stolcy sw. z prosba o ulatwienie i usprawnienie pracy dziennikarom...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Duszpasterz odpowiada

W jakim wieku byl Jezus, gdy rodzil sie Pan Jezus?
Niekotory autor podaje, ze sw. Jozef mial lat 17, a Maria Panna 15...

Plismo sw. nie podaje wieku sw. Jozefa. Według apokryfów Jozef byl starszym...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

W Rzymie wiece utworzono zinst Centralny Komitet zagranczny dla uczczenia tej najdostojniejszej spoldnicy wszystkich polskich...

WIEŚCI Z POLSKI:

Co mówią chłopcy o stałych ograniczeniach prawa własności?

(FEC) - Osoby, które niedawno odwiedziły Polskę stwierdzają, że wleś w swej postawie wobec kolektywizacji jest nadal bardzo jednolita...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Dwa pierwsze posiedzenia nowego Sejmu

(FEC) - Czwarty z kolei Sejm, wybrany ścisłe według wzorów sowieckich w dniu 16 kwietnia b.r., odbył pierwsze posiedzenie 15 maja...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Dwa pierwsze posiedzenia nowego Sejmu

(FEC) - Czwarty z kolei Sejm, wybrany ścisłe według wzorów sowieckich w dniu 16 kwietnia b.r., odbył pierwsze posiedzenie 15 maja...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Dwa pierwsze posiedzenia nowego Sejmu

(FEC) - Czwarty z kolei Sejm, wybrany ścisłe według wzorów sowieckich w dniu 16 kwietnia b.r., odbył pierwsze posiedzenie 15 maja...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Polska literatura piękna w 53 krajach

KTO Z KLASYKÓW POLSKICH NAJPOPULARNIJSZY JEST ZAGRANICĄ?

(FEC) - Dziesiątka autorów polskich - jak podaje ostatnio "Zycie Warszawy" (nr 117) dotyczyła się przekładów w ponad 50 krajach świata...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Dwa pierwsze posiedzenia nowego Sejmu

(FEC) - Czwarty z kolei Sejm, wybrany ścisłe według wzorów sowieckich w dniu 16 kwietnia b.r., odbył pierwsze posiedzenie 15 maja...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Dwa pierwsze posiedzenia nowego Sejmu

(FEC) - Czwarty z kolei Sejm, wybrany ścisłe według wzorów sowieckich w dniu 16 kwietnia b.r., odbył pierwsze posiedzenie 15 maja...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

Dwa pierwsze posiedzenia nowego Sejmu

(FEC) - Czwarty z kolei Sejm, wybrany ścisłe według wzorów sowieckich w dniu 16 kwietnia b.r., odbył pierwsze posiedzenie 15 maja...

Jak widać z wylęczonych wyżej ograniczeń chłop nie dowiada się o powiędzenia na swoim gospodarstwie...

W kilku zdaniach...

Brazylia, Indie i Chiny są głównymi importerni polskimi traktorów "Ursus".

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Wspolczesnie zwlaszcza na rynkach krajow arabskich, Dalekiego Wschodu i Ameryki Poludniowej...

Zwiekszyli sie dwukrotnie eksport zynosci (FEC) - Eksport zynosci z Polski, najbardziej kwestionowany przez spoleczenstwo...

Wielki komunistyczny stanowisku premiera od 1947 roku, zlozil oswiadczenie w sprawie "nowego" rządu...

Kończak ROLNICZY

WAPNOWANIE GLEB ZALEŻY OD WYMAGAŃ ROŚLIN

Wybór miejsca w polu do siewu wapna zależy od właściwości uprawianych roślin, ich następowania do siebie oraz od rodzaju gleby i jej kwaszenia. Rośliny uprawne pod względem wymagań w stosunku do odczynu gleby można podzielić na następujące grupy:

- 1) wymagające obojętnej lub słabo alkalicznego odczynu: lucerna, buraki, rzepak, jęczmień, gorczyca;
- 2) wymagające obojętnej lub słabokwaśnej gleby: pszenica, len, koniuszka, groch, wyka;
- 3) dobrze znoszący kwaśny odczyn gleby: owies, żyto, ziemniaki, seradela, lubin.

Należy zawsze pamiętać, że żadne rośliny uprawne nie mogą gleb silnie kwaśnych. Przy ustalaniu więc miejsca

wapnowania, należy brać pod uwagę podane wyżej wymagania roślin, kierując się jednocześnie stopniem zakwaszenia gleby; na przykład pod lucernę i buraki należy wapnować gleby nawet bardzo słabo kwaśne, natomiast pod pszenicę lub groch można gleb kwaśnych nie wapnować.

Ustalając miejsce wapnowania w polu należy jeszcze brać pod uwagę wrażliwość niektórych roślin na świeże wapno. Na przykład len, wymagający gleb obojętnych albo słabo kwaśnych, pod wpływem świeżego wapnowania obniża jakość włókna. Dlatego też pod len należy glebę kwaśną wapnować rok lub dwa lata przed jego siewem.

Jak powstaje mgła i rosa?

Z opadów atmosferycznych najdrobniejsza jest mgła, która powstaje wskutek częstego skraplania się pary wodnej zawartej w dolnych warstwach powietrza i występującej w postaci bardzo drobnych kulek wody. Przyczyną powstania mgły są wogóle takie same jak chmur, które różnią się od mgły jedynie wysokością, w której się unoszą. Według Aitkena, do wydzielenia się mgły niezbędna jest obecność w atmosferze pyłu, na którym osiada skraplająca się para, w powietrzu zupełnie czystym mgła nie występuje, a osiadała para wodna wydziela się jedynie w postaci rosy. Na niektórych miejscach bywa mgła bardzo gęsta i niszczy przezroczystość powietrza. Mgłą suchą czyli żrężogą nazywa się zamęcenie powietrza, spowodowane przez dym; dają jej

początek niekiedy rozległe pożary lasów lub torfowisk, ale w mniejszym zakresie zachodzi prawie zawsze w wielkich miastach fabrycznych. Gdy dymy te łączą się z mgłą, tworzą się mgły czarne (fogs), częste w takich miastach jak Londyn, Chicago, Nowy Jork, a są one nader uciążliwe i szkodliwe dla organów oddychających.

Rosa jest dalszym opadem wodnym wydzielającym się z powietrza, osiadając na roślinach i przedmiotach. W porze letniej rosa jest płynną, w zimie zaś skryształowaną i nazywamy ją szronem. Temperatura, przy któ-

Cebola - Pera
SAFRA 1960
FLORECKI - ROSARIO 66
CUBRITIBA

rej następuje skraplanie pary wodnej, w powietrzu zawartej, nazywa się punktem rosy. Powstanie rosy łatwo się tłumaczy; podczas nocy pogodnej cięła na powierzchni ziemi, wskutek promieniowania ku pogodnej przestrzeni, znacznie stygną, osiadając zarazem otaczającą je powietrze do tego stopnia, że to nie może utrzymać wstępną zawartej w nim pary wodnej, która opada w postaci rosy lub szronu. Warunkiem więc koniecznym tworzenia się rosy jest niebo pogodne, bo przy obecności chmur promienie ciepła wysyłane przez powierzchnię ziemi od nich się odbijają tak, że ziemia tak silnie nie stygnie; przedmioty łatwiej wysysające ciepło, stygną prędzej, wywołują więc większą ilość rosy, rośliny działają tu silniej od kamieni, te silniej od gładkich metali. W krajach gorących i wogóle w czasie lata rosa działa orzeźwiająco na świat roślinny i zastępuje mu często deszcz. Szron natomiast często wywołuje niszczenie delikatnych tkanek roślinnych. Niekiedy tworzy się rosa z pary wodnej, ulatniającej się z wody w ziemi zawartej; w takim razie powstaje mgła, w której krople powstają wskutek częstego skraplania się pary wodnej zawartej w dolnych warstwach powietrza i występującej w postaci bardzo drobnych kulek wody. Przyczyną powstania mgły są wogóle takie same jak chmur, które różnią się od mgły jedynie wysokością, w której się unoszą. Według Aitkena, do wydzielenia się mgły niezbędna jest obecność w atmosferze pyłu, na którym osiada skraplająca się para, w powietrzu zupełnie czystym mgła nie występuje, a osiadała para wodna wydziela się jedynie w postaci rosy. Na niektórych miejscach bywa mgła bardzo gęsta i niszczy przezroczystość powietrza. Mgłą suchą czyli żrężogą nazywa się zamęcenie powietrza, spowodowane przez dym; dają jej

Drobne wiadomości gospodarcze

- Niemcy Zachodnie sprzedają jaja z zagranicy w rekordowej ilości 5 bilionów; kury zaś za sumę 1 biliona marek. Jeden mieszkaniec spożywa przeciętnie 255 jaj rocznie.
- Roczna produkcja rolno-standów Zjednoczonych bije produkcję Sowieatów o dwa razy, pomimo, że na roli pracuje w Rosji 33 mln. robotników, w Ameryce zaś tylko 12 mln.
- Przemysł amerykański k przeczynał w tym roku sumę 335 mln. dolarów na budowę nowych fabryk i różnorodnych ulepszeń w dziedzinie różnych gałęzi przemysłu.
- Wobec faktu, że "piecyki" elektryczne stosunkowo mało ogrzewają większe zbiory (produkcja zimy), i były niebezpieczne w czasie pożaru, pewna firma angielska wyprodukowała nowy typ tych piecyków, które dają dużo ciepła, i nigdy nie wznęcają pożaru, ani nie spowodują porażenia prądem elektrycznym. Zamówienia na te "piecyki" napływają do Anglii z całej Europy.
- Oblicza się, że St. Zjednoczone do r. 1965 będą potrzebować 24,7 milionów worków kawy po 60 kg. Obecnie wypływa się codziennie kawy w ilości 400 milionów filiżanek.
- Najwięcej bydła rogatego posiada Minas Gerais — 16 mln. sztuk, potem Indje São Paulo — 10 mln. Mato Grosso — 9,9 mln. Rio Grande

44 procent dla Kolei Państwowych, podczas, gdy państwo wydaje na koleje pozostałych 56 procent.

- Roczne wydatki Brazylji na utrzymanie szkół wszelkich rodzajów wynoszą 38 bilionów kruczerów. Z tego rząd federalny płaci 42 proc., rządy stanowe — 49 proc., municypalia zaś — 9 procent.
- Roczna produkcja soli w Brazylji wynosi 854,5 tys. ton. Największym producentem soli jest Rio Grande do Norte — 510 tys. ton. Dalej idą stany: Rio, Ceará, Maranhão i Sergipe.
- Hość cudzoziemców naturalizowanych w roku ubiegłym wyniosła w Brazylji 3,890, z tego przypadło na mężczyzn 2,733 naturalizacji, a na kobiety 1,157.

KRONIKA SPORTOWA

- ★ Wyniki ligi połudn.-parańskiej: Atlético - Agua Verde 3x2, Olimpico - Ferroviário 1x1, Palestra - Bloca 4x1, Seleção - Itaiti 1x1, Briciña - Caramuri 0x0, Guarani - Rio Branco 3x2.
- ★ Eliminacje o drużynowe mistrzostwo świata: Palmeiras (Brazylja) - Penarol (Urugwa) 0x1. Mecz rozegrany w Montevideo wobec 80 tys. widzów. Goł padł w ostatniej minucie gry. Palmeiras był wyraźnie lepszy w polu, zawiódł jednak strażownik. Rewanz odbędzie się w Warszawie.
- ★ XIV Węski Pokoju (kolarski) zakończył się na mecie w Pradze. Pierwsze dwa miejsca zajęli Kolarze sowieccy, przed Niemcami Wschodnimi i Rumunami. Polacy na 4 miejscu. Indywidualnie zwyciężył również Rosjanin - Jurij Melchow. Najlepszy Polak — Włodek ulokował się dopiero na 20 miejscu.
- ★ Spotkania w tenisie o Fuchar Davisa: Francja wyeliminowała tenistów brazylijskich w stosunku 4x1. Do gier ćwierć finałowych weszły państwa: Włochy, Francja, Hiszpania, Niemcy, Anglia, Polska, Szwecja i Atryka Południowa.
- ★ O mistrzostwo świata (drużynowe) - Europy: Benficia (Portugalia) - Barcelona (Hiszpania) 2x0. Barcelona miała dzienne pecha. Grała lepiej w polu, ale nie potrafiła wyrazić swej przewagi w golach. Tym samym
- Benficia została mistrzem drużynowym Europy. Spotka się ona ze zwycięzcą: Palmeiras - Penarol.
- ★ Mecz o mistrzostwo świata - Polska - Jugosławia, który odbył się w Belgradzie, zakończył się zwycięstwem Jugosławii 2x1. Drużyna polska trzymała się dobrze, a uległa dopiero przy końcu gry. Rewanz odbędzie się w Warszawie.
- ★ Spotkania towarzyskie: - São Paulo FC - Racing (Argentyna) 3x4. São Paulo grał do przerwy chaotycznie. Przegrywał 0x3. W drugiej części zagrał ostro, ale już było za późno. Drużyna złożona z graczy nowo pozyskanych jeszcze się nie zgrywała.
- ★ Międzynarodowe spotkanie w Lizbonie: Argentyna - Portugalia 2x0. Argentyńczycy wykazali większą szybkość oraz lepszą grę zespołową.
- ★ Drużyna Santosu zremisowała z belgijskim klubem "Antwerpia" 4x4, Vasco rozgromił szwedzką drużynę EIK 10x0, Bangu zaś przegrał w Nowym Jorku z amerykańską drużyną "New York Americans" 2x4.

Ceny artykułów żywnościowych

W KURYTBIE		
Kukurydza - 1 kg.	od Cr\$ 7,00 do	Cr\$ 9,00
Sól - 1 kg.		Cr\$ 115,00
Sól - 1 kg.		Cr\$ 13,50
Ziemiak - 1 kg.		Cr\$ 10,00
Smalec - 1 kg.	od Cr\$ 118 do	Cr\$ 127,00
Fizon - 1 kg.		Cr\$ 16,00
Makaron - 1 kg. (zwykły) ..		Cr\$ 54,00
Mięso wołowe - 1 kg.		Cr\$ 140,00
Mięso wieprzowe - 1 kg.		Cr\$ 125,00
Cebula - 1 kg.		Cr\$ 13,00
Czosnek - 1 kg.		Cr\$ 35,00
Nafta - 1 litr		Cr\$ 12,00
Oliwa - 1 litr		Cr\$ 127,00
Mydło zwykłe	od Cr\$ 9,00 do	Cr\$ 18,00
Mąka pszenna - 1 kg.		Cr\$ 55,00
Mąka żytnia - 1 kg.		Cr\$ 35,00

or otworzył okno i wskazał komendantowi najbardziej wysunięty dom Starej Częstochowy.

— Uważaj, mości komendancie, widzisz te mrugające światła?!... Teraz zwróć głowę tu, na kwatere... uważaj... znaki się powtarzają!...
— Prawda! — szepnął Stuart.
— A zdaje mi się, że to kwatery hrabianki Venosta! — dodał paulin, spoglądając badawczo na komendanta.
— Tak, istotnie... ale może to ponykiak!... Sprawdzę natychmiast!...
— Owszem... należałoby!... Bo jeżeli ów Grammonty tu takich sprzymierzeńców znajduje... obrona będzie niemożliwa!
— To niepodobna! — zaprzeczył żywo komendant. — Wam, ojczyste przywidziało... biegnie natychmiast!...
Stuart jak burza wpadł do kwatery Beatryczy, odrzucił służebnego, co mu chciała zastąpić drogę, i wbiegł do izdebki, z której szły znaki. Hrabianka na widok komendanta cofnęła się raptownie od okna.
— Beatryczo! chcesz siebie i mnie zgubić?!... Prowadzisz konaszczy z nieprzyjacielem?!...
— A... wiesz już!...
— I nie ja jeden!... Na miły Bóg, zastanów się!... Przeor trafił na trop!... Ucieczka sir Jakóba prawie wykryta... Han mnie o niego dziś dopytywał... Jesteś szaloną!... Nie wiesz, na co mnie i siebie narazasz!...
— Tylko ma wydostanie się z tego zaczarowanego koła! Warszawa wzięta!...
— Wiem o tym!...
— Wyszli do ciebie parlamentarza!... Cóż odpowiedziałeś?!...
— To, co musiałem!... Nie wolno mi dać wiary... wiadomościom... bez szturm... bez... przymusu nie wolno mi poddawać się!...
— Taak! No to będziesz go miał!... wybuchnąła hrabianka i, użawszy lampę, poniosła ją ku oknu i jąla przesuwać ją gwałtownie.
— Ani mi się waży! — zagroził Stuart.
Hrabianka roześmiała się zimno.
— Ja ci tylko pomagam!...
— Beatryczo, nie doprowadzaj mnie do rozpaczy! Każę ci uwięzić! Słyszysz?!...
— Czy i siebie także?!...
— Bodaj nawet... byle...
— Pozwól mi w takim razie, odejść stąd! Chwili jednej nie chcę tu dłużej pozostać!...
— Chcesz mnie opuścić!...
— Woleę, niż siedzieć w lochu!...
— Dziecko, czyżym się ważył spełnić pogrozkę?!...
— Więc w takim razie poruż te wymówki niewczesne!... Albo... albo!... Do jutra zostawiam ci czas do namysłu!...
— Także ci pilno do mojej harby?!...
— Grammont prawie do świtu czekał powrotu parlamentarza, spodziewając się, że lada chwila odbierze zawiadomienie o poddaniu się Częstochowy.

Kapitan salutował w milczeniu. Komendant z kompanią żołnierzy rzucił się do kościółka świętego Jakóba i stojącemu tam Celińskiemu nakazał zasygnalizowanie odwrotu. Trąbki zagrały. Komendant sam prowadził gwałtowny odwrot, ku łąkom...
Ruch ten Austriacy powitali okrzykiem tryumfu i całą kolumną piechoty pogonili za uchodzącymi.
Stuart, widząc następujących za sobą nieprzyjaciół, na chwilę nie zmienił pozoru ucieczki. Dopiero, kiedy zobaczył, że jego oddział znajduje się pod gardzielami armat, jednym zwoławieniem zmienił front, plunął rotowym ogniem i dał znak Wiśniewskiemu. Armaty częstochowskie bluznęły kartaczami, wyzerając w kolumnie austriackiej krwawą plamę...
Szekler, kierujący sam tym atakiem, zagrażał żołnierzom. Austriacy zwrzuli się i szli, lecz Wiśniewski na pół kroku już ich nie odstąpił... dał kolumnę, dziesiątkował, ogłuszał, spowijał mgłami dymu i żelaza. Austriacy chcieli szluzować, chcieli linie ognia przebyć, naprzód. Stuart, rozbiwszy swoich żołnierzy na łancuchy tyralierskie, przął ich również dzielnie. Kolumna piechoty poszła w rozsypkę, a wpadłszy na swoją własną baterię, siała popioch i zamieszanie.
Komendanta rwało coś do pościgu, lecz, zobaczywszy czających się kaperszwoleżerów, nakazał Celińskiemu zająć opuszczone stanowisko, a sam powrócił do fortecy. Tam powitały go okrzyki pełne zapału dla talentu i męstwa dowódcy, których dał dowody w obliczu całej załogi. Han, Szymanowski, imć pan Czerno i ojciec Florian nie mieli dość siów uwielbienia.
Stuart zimno przyjął powinszowania a na rokowane nadzieje odparę chłodno:
— Gdyby tu szło o mnie i Grammonta, możnaby sobie wiele obiecywać, ale nie zapominajcie waszmościowie, że niestety, najświetniejsza czynność zwycięskie nie rozstrzygną wojny!...
— Kto wie, kto wie! mruknął ojciec Florian, trzaskając tabakierką.
— Ojcowie paulini — przerwał surowo Stuart — mają inne zgola pojęcia... sprawdźcie to nieraz... Przywiązują szczególniejszą wagę do tego placu! Napoleon inaczejby wojował! Rozbiłby najpierw główny korpus... zmusił do zdania się na taszkę... a takie fortece, jak Częstochowa, sameby mu bramy otworzyły!...
Oświadczenie komendanta skwasilo kapitanów, otworzyło im oczy na to, że w istocie najlepsze ich zapaty, najgorliwsze służby schodzą do niewiele co żążyć mogących czynów.
W obozie austriackim teraz głuza zalegała. Wszystko zapowiadało, że Grammont po krwawej nauce znów zapadł w odrętwienie. Naraz, o zmroku, na całej linii nieprzyjacielskiego obozu ozwały się pobudki. Załoga Częstochowy porwała się na nogi. Pobudki nie ustawały, rozlewając się w akordy zwyciężających hejnałów.
Stuart nie mógł dojść znaczenia tych alarmów, chociaż znał melodie komend austriackich. Aliści, wślad za pobudkami, dały się słyszeć salwy armatnie i radosne okrzyki żołnierzy na pikietach.
Komendanta śmiech pusty zdjął.

Rozmowa z K. Rozmarem i Ministerem R. Kennedy o problemach Polski

(FBC) — W niedzielę, dn. 7 maja b.r. w Humboldt Park w Chicago odbyła się wielka manifestacja z okazji 100-tej rocznicy Konstytucji 3 Maja, w której — jak podają korespondenci — wzięło udział ponad 150.000 osób, gubernator stanu Illinois, O. Kerner, arcybiskup Bernard J. Sheil oraz wielu wybitnych przedstawicieli amerykańskiego i organizacji politycznych Chicago i stanu Illinois. Na uroczystości przybył z Waszyngtonu Prokurator Generalny Ameryki, min. Robert F. Kennedy, który reprezentował Prezydenta St. Zjednoczonych. Impionująca manifestacja przewodniczył prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej, Karol Rozmarek. Wygłosił on m. in. specjalne przemówienie skierowane wprost do słuchaczy w Polsce. Przemówienie to, jak i obszernie wyjątki z mowy ministra R. Kennedy oraz innych mówców nadesłało do Polskiego Radio Wolna Europa w specjalnej audycji z przebiegu chicagowskiej manifestacji.

POLACY I AMERYKANIE ZAWSZE BRONILI WOLNOŚCI

Jednym z głównych mówców amerykańskich obok gubernatora stanu Illinois, O. Kerner, był brat Prezydenta USA Robert F. Kennedy. "Jestem tu dziś — oświadczył on — nie tylko w imieniu własnym, ale jako przedstawiciel Prezydenta Stanów Zjednoczonych. Historia Polski sięga dalej w przeszłość, niż dzieje Stanów Zjednoczonych. Leżąc niemal od ogłoszenia w Filadelfii Amerykańskiej Deklaracji Niepodległości, historia Stanów Zjednoczonych wiąże się i przepłata z dziejami Polski". Minister Kennedy przypomniał zasługi Kazimierza Pułaskiego i Tadeusza Kościuszki w amerykańskiej wojnie o niepodległość i co najważniejsze, jak otacza ich pamięć w Stanach Zjednoczonych.

"Polacy i Amerykanie — stwierdził on — związani są węzłami krwi. Od naszej Wojny o Niepodległość aż do końca drugiej wojny światowej Polacy i Amerykanie zawsze bronili sprawy wolności. To Polacy pod dowództwem generała Andersa odznaczyli się zdobyciem historycznego kieszonku Monte Cassino, otwierając wieloletniemu zamkniętym przez niemiecy drogę do Rzymu. Odwiedziliśmy Monte Cassino przed kilku laty... Nie zapomnę nigdy napisu na cmentarzu poległych pod Monte Cassino Polaków. Nie zapomnę słów: "My żołnierze Polscy, walcząc o wolność naszą i Waszą, oddaliśmy duszę Bogu, ciała ziemi włoskiej, a serce — Polsce". Te same zasady alian- — mówił dalej min. Kennedy — za które zginęli bohaterowie polscy pod Monte Cassino, winno być dziś nadal natchnieniem wszystkich narodów wolnych na całym świecie. W tym samym roku, co Monte Cassino odwiedziliśmy też Polskę. A potem, kiedy wróciliśmy znowo do Polski po zwycięstwo w Rosji, jakże krzepiące wrażenie wywarł na mnie naród polski, zawsze wierny zasadom wolności i prawdziwej demokracji, których urzeczywistnienia gorąco pragniemy".

PROGRAM POMOCY GOSPODARCZEJ DLA POLSKI

"Nie było rzeczą przypadkową — oświadczył min. Kennedy — że Prezydent Stanów Zjednoczonych w swoim pierwszym orzeczeniu do Kongresu wymienił tylko jeden kraj — Polskę. Żywi dla niej bowiem ten sam podziw i to samo uczucie, które dzielimy wraz z Polakami. Dlatego interesuje nas zawsze i napędza troską to wszystko, co dotyczy dobra narodu polskiego. Dlatego staramy się utrzymać z nim ścisłe więzy. W tym celu rozwiniemy wymianę kulturalną, podjęliśmy program pomocy gos-

podarczej dla społeczeństwa polskiego".

Minister Kennedy stwierdził, że nadal widzi potrzebę realizacji tego programu oraz wzmocnienia stosunków gospodarczych i kulturalnych polsko-amerykańskich, szerszej wymiany profesorów, studentów i techników, a wreszcie konieczność zbadania w jaki sposób fundusze w złotych, którymi rząd amerykański dysponuje w Polsce, mogłyby zostać użyte dla umocnienia pokoju i przyjaźni oraz w interesie narodu polskiego. "Ostatnio — powiedział amerykański minister sprawiedliwości — zaniepokoił nas szereg wystąpień ze strony przywódców polskich. Jesteśmy jednak przekonani, że naród polski, tak samo jak my tu, wykorzystamy do dalszego rozwoju konstruktywne w nich stosunki między naszymi krajami. Społeczeństwo polskie winno wiedzieć, że naród i rząd Stanów Zjednoczonych będzie nadal dążyć do przyjaznych stosunków, a także, iż dążyć będziemy nieustannie do obrony wolności i praw człowieka, które są szlachetną spuścizną zarówno polskiej Konstytucji 3 Maja z 1791 roku, jak amerykańskiej Deklaracji Niepodległości z 1776 roku".

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe

"3 x DŁUŻEJ"

Wielką sensacją na dorocznym salonie samochodowym w Turynie wzbudziły opony o wymiennym protektorze (bieżniku). Protektor taki składa się z 3 równoległych pierścieni, które można zdjąć i nałożyć na "korpus" opony bez żadnych dodatkowych narzędzi z chwilą wypuszczenia powietrza z dętki. Wynalazek pozwala na używanie "korpusu" opony przez okres zwyżka aż trzech protektorów, co oczywiście poważnie obniża koszty związane z eksploatacją opony.

3 TYSIĘCY STOPNI

W USA wynalazono nowe tworzywo sztuczne, wytrzymałe okresowo temperaturę do 8 tysięcy stopni C. Ponieważ optymalna temperatura, eksplozji wprowadzającej rakiety w ruch, trwa bardzo krótko, nowe tworzywo znajdzie zastosowanie przy budowie tego rodzaju pocisków czy pojazdów.

PODSŁUCH "PIEKIELNYCH AUDYCJI"

Amerykańskie magazyny elektrotechniczne sprzedają t. zw. skremblery, czyli aparaty zniekształcające głos w telefonie i doprowadzające

go z powrotem do form zrozumiałych dla słuchacza na drugim końcu linii.

Po wykreśleniu numeru i otrzymaniu połączenia obaj rozmówcy włączają swoje skremblery. Od tej chwili sygnały elektryczne, niosące przez przewód dźwięki mowy, nosią niezrozumiałe powłoki. Ktoś, kto by podłączył się do linii (telefonistka w centrali czy szpieg) zostałby ogłoszony diabelskim rechem.

WAGA OCENIA SPRAWUNKO

Kilenci sklepów dają niezły wyraz swemu niezadowoleniu z powodu nierzetelnego obliczania należności przypadającej za zakup. Sprzedawca kładzie szybko towar na wadze i oblicza w pamięci przypadającą należność. — Wszystko odbywa się tak prędko, że klient nie ma możliwości sprawdzenia czy należność jest obliczona rzetelnie.

Aby temu zaradzić, zakładają Amacy we Francji skonstruowały wagę, która wskazuje jednocześnie ciężar zakupu i przypadającą należność. Cena jednostkowa za kilogram, jest również wykazana, za naciśnięciem odpowiedniego guzika.

ANTYRADAR

Anglicy, wynalazcy radaru, opracowali technikę produkcji substancji, która może spowodować niewidoczność dla fal radarowych niepokrytych. Fale radaru nie ulegają wtedy odrobieniu i nie powracają do radianki w postaci echa, lecz zostają pochłonięte przez tę substancję. Operator nie wtedy nie dostrzeże na ekranie, tak jakby w zasięgu radaru nie było żadnego przedmiotu. Materiał antyradarowy, składający się z piany oraz z folii kauczukowej, pracowany jest w arkuszu, którym sztywność zapewniają zbrojenia z miedzianego drutu i ceramiczne płytki. Firma Plessey, która jest wytwórcą materiału, zastosowała go już do pokrycia budynków w portach lotniczych

celem uniknięcia echa wprowadzającego w błąd pokładowe aparaty radarowe. Wynalazek może mieć ogromne znaczenie dla lotnictwa wojennego, którego radar nie będzie w stanie wykryć.

PREZIDENT-PISARZ

Nie każdy wie, że prezydent USA — Kennedy, jest także autorem książki. Już mając 23 lata napisał książkę pt.: "Dlaczego Anglia spala", studium o słabości politycznej Anglii w latach 30-tych.

Druga książka Kennedy'ego — to "Sylwetki ludzi odważnych". Autor opisuje w niej ośmiu amerykańskich meźów stanu. W 1956 roku książka ta otrzymała nagrodę Pulitzerza w dziedzinie biografii.

POWIEŚCI NA PŁYTACH

We Francji ukazały się płyty z nagraniami dzieł literackich z udziałem najwybitniejszych autorów. Nagrano już płyty według "Odyssy" "Nekromantów" Kiplinga i Daudeta. Płyty cieszą się ogromną popularnością.

PODZIEMNE MORZE

W obwodzie pawłodarskim (Kazachstan) wykryto istnienie podziemnego gorącego morza. Temperatura wody w tym morzu przekracza 40 stopni.

BIEL I CZERN

Badania amerykańskiego rynku wykazały wzrost sprzedaży samochodów lakierowanych na jeden kolor. Największym powodzeniem cieszy się kolor biały, na drugim zaś miejscu utrzymuje się czarny. Nabywcy interesują się również różnymi odcieniami brązu. Ponad 50 proc. wozów sprzedawanych w USA ma lakier o t. zw. metalicznym połysku.

MASZYNY I LUDZIE

We Włoszech co 40 sekund rodzi się dziecko, co 45 minut schodzi z taśmy produkcyjnej nowy samochód.

WZROŚCI

Najwyższym chyba człowiekiem na świecie jest 16-letni Gabriel Mangane z Mozambiku, ma 231 cm. wzrostu i waży 111 kg.

Jeśli marzyłeś kiedykolwiek o odwiedzeniu Polski

- ☆ kraju Twych ojców,
  - ☆ kraju obchodzącego tysiąclecie istnienia
- uczyni to nie zwlekając!

POLSKIE BIURO PODRÓŻY "ORBIS"
Warszawa, ul. Bracka 16,
telef. 6 0271, teleg. TURORBIS,
telex 10 308 WA

- ☆ zorganizuje Ci przyjemny pobyt w Kraju,
  - ☆ zapewni miejsce we własnym hotelu lub pensjonacie,
  - ☆ ułatwi zwiedzenie najciekawszych miejscowości,
  - ☆ wymieni waluty,
  - ☆ wypoczęcie samochód osobowy z kierowcą lub bez kierowcy,
  - ☆ udzieli rady i pomocy w podróży po kraju.
- Szczegółowych informacji udzielają zagraniczne biura podróży będące korespondentami "ORBISU"

niał. Za mojego dziadka Krzysztofa, z podkarpackiego Biecha nad Rospą, sertoncy zamykali się nie opodal Kurtyby, do dziadka należał do najwcześniejszej emigracji, kiedy wyprazano: "przesiadając się ze starej Polski do nowej, brazylijskiej". Mnie wyprazano: "przesiadając się z Rio Negro, w kolonii Lucena (naówczas parafskiej, dziś Itabé w Santa Catarina), gdzie po skończeniu studiów stawałem pierwsze kroki w zawodzie nauczyciela, na parę lat przed wybuchem wojny światowej w roku 1914. Cóż może dziwić? z sertonem wchodzić one w styczność jedynie przez książkę albo spod skrzydeł samolotu.

Gdy mowa o rubieżach, dzikich polach, bezładziach, łapaj mocno Mazura za polę — tym bardziej jeżeli te pustkowia weszły już w legendę i do pieśni. A był ustród na Michał Sekula z Garuolina, mając narzucić sobie Mariana Hessla, rodem z królewskiego Krakowa. Tworzył parę piniorowinowych żubrów z emigracji lubelskiej sprzed pół wieku.

Na tyle obrazów o dawnej, nowej i najnowszej Brazylii raczy Michał zwrócić się na ramię nogi, po czym nabrawszy tchu w piersi, jak to zwykli robić na sejmikach osadniczych, zwrócił się do towarzysza następującym dwuwierszem, zaimprovizowanym trochę poim Mickiewicza a trochę podług Broniewskiego:

"Ktokolwiek zjedziesz do Hesslów w sertonie, gdzie plugi chodzą w motorowe konie..."

Zaczepta dotyczyła spółdzielni rodzinnej znanej z rozmazania wyborowych sadzonkówek (ziemiaki nasienne), które rozchodzi się w świat setkami wagonów. Krzepił Marian swoją wzięciem.

— Nie udało się panu bratu — odparł — z tym doucpiem o miodnym Iraty, gdzie łobozmowa gwizda się już od pięćdziesięciu lat. Pociąg z namiotami, gdzie by się pożył Sekula, Sekulki i Sekulotka, gądyby pustki za Górami Nadziej nie były przetrwały aż do twoich czasów?

Na tym niech będzie koniec komentarzowi pod Montofową historią o Republice Guarani.

WSPÓŁPRACOWNIK

Do ułożenia opisu wyprawy paragwajskiej Cabeza de Vaca wziął sobie współpracownika, jak o tym czytamy w podtytułe książki oraz w przedmowie. Drzące palce steranego wędrowca sнадn nie wodziły już dobrze piórem; głowa skołatana procesem prosiła, aby spocząć.

Opracowaniem książki zajęli się Pero Hernandez, dawniejszy rejent w Asuncjoni i sekretarz prowincji nad Srebrną Rzeką. Był to najmłodszy towarzysz wielkorządcy, wydany wraz z nim z Paragwaju.

Do La Platy przybył on z Piotrem Mendoza, jako człowiek młody, liczący 23 lata. Na zesłanie wiózł z sobą wygotowany za morzem, obszerny raport o 9-ciu latach konkwisty.

Sekretarz otrzymał od swego mocodawcy odpis "Sprawozdania" oraz notatkę z odkrycia — i wywiał się uczciwie z zadania, nadając "Wspomnieniom" formę, w jakiej je oglądamy. Wielkorządca czuł nad powstającym tekstem, a potem zaopatrzony rękopis w przedmowe swego pióra.

Trudno mieć żal do znużonego odkrywcy, że kazał się wyręczyć. A jednak nie można się oprzeć wrażeniu, że przez to zastępstwo potomność poniosła stratę, przynajmniej w części, zdającej sprawę z marszu.

Wierzmy, że Hernandez starał się z całą sumiennością odpowiedzieć zaufaniu. Trzeba mu też, jako rejentowi, darować notarialne powtarzanie nużących szczegółów przy każdej tabie. To gorza, że nie zna on Guaiaty, w której nigdy nie postawił kroku. Ma ją opisywać i zdać sprawę z przemarszu, choć nie brał w nim udziału. Do opracowania części paragwajskiej Don Pero był dobrze przygotowany, lecz nad Iguaem stawał, niczym żak onieśmielony, aby oklepywać użyję półsłówka, powtórzyć wiernie, co posyłał od gubernatora, i nic od siebie nie dodać.

KSIĄZKA O ODKRYCIU

Tym sposobem powstały "Wspomnienia" (Comentarios), które wyszły drukiem w Valladolid w roku 1555.

Zabytek ten ma to szczególną wartość, iż jest to pierwsza, najdawniejsza książka o Srebrnej Rzece i południu Brazylii. Właściwy tytuł dzieła brzmi "La Relación de los Naufragios y Comentarios", a składa się ono z dwóch części: 1-sza zawiera wtóre wydanie przygód nad zatoką Meksykańską, 2-ga zaś wspomnienia z wyprawy ratowniczej i odkrywczej nad La Platą.

Do opracowania "Wspomnień" posłużyły następujące materiały: 1) "Sprawozdanie" wielkorządcy, wzięte na trzon powieści, 2) zapiski, poczynione na morzu, w marszu odkrywczym, następnie w Paragwaju. Uzupełniamy je własną pamięć gubernatora oraz jego współpracownika, o których mowa niżej. W części, która nas interesuje, to znaczy w opisie przemarszu do Paragwaju, sprawozdanie wielkorządcy jest szczupłe i wymagało pilnego posikowania się zapiskami. Nie znamy tych notatek z drogi, które przy układaniu książki odegrały ważną rolę, ani nie wiemy, kto je prowadził. Po części wyszły może spod ręki samego Alwara Nunieza, choć w marszu nie zbywał mu czasu i głowę miał czym innym zajętą. Wielkorządca strzegł kartek z podróży jak oka w głowie, skoro najpierw ocalały w czasie pożaru a później nie przepady wśród zaburzeń, związanych z przewrotem.

Książkowe "Wspomnienia" z jednej, a "Sprawozdanie" gubernatora z drugiej strony, dały piszącemu niniejsze słowa główną podstawę, kiedy uświatał rozpoznać ścieżkę odkrywcy i pójść jego śladem. Ustepy książki, których nie ma w "Sprawozdaniu", są właśnie rezultatem notatek, robionych w marszu. Określało się je, jako "zapiski sekretarzy", gdyż przeszły co najmniej przez dwoje rąk, zanim otrzymały szatę w druku.

"Rozbiecia i Wspomnienia" zapewniły autorowi zaszczytne miejsce w piśmiennictwie kraju ojczystego. W ciągu stuleci doczekały się wielokrotnych przedruków i przekładów na obce języki; omawiano je, streszczano a nawet przerabiano dla młodzieży. Są one do dziś poczytstreszczano a nawet przerabiano dla młodzieży. Są one do dziś poczytstreszczano a nawet przerabiano dla młodzieży. Są one do dziś poczytstreszczano a nawet przerabiano dla młodzieży.

Jako dokument odkrywcy, "Wspomnienia" mają wartość nieoszacowaną. W niepowrotnym momencie wielkiej przemiany, której miały ulec Indie, uchwyciły one niczym migawka obraz kraju i jego plemy. Odkrywcy-pisarzowi zaliczamy, że dźwięki dziewczęcy Guarani, Parana, Iguaçu, Tibagi przybrały po raz pierwszy kształt dla wzroku, by zyskać utrwalenie w druku, naówczas niemal również dziewczym.

Dzieła Alwara Nunieza są pisane średnio-wiecznym językiem hiszpańskim, pokrytym szacowną patyną czasu. W przekładzie właściwą szatę mogłoby utkać tylko współczesne im krosno Mikołaja Reja.

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI
Praktykował w szpitalach w Polsce.
Pracuje od godz. 8-ef do 12-ef.
Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 9330, - Fone: 4-5921
CURITIBA - PARANÁ

DR. GABRIEL NOWICKI
Diplom Uniwersytetu Paryskiego
Był Profesorem Univ. Paraiskiego
Po powrocie z Europy przyjął
Farmacia Stelield, Pr. Tiradentes 530, od godz.:
9-13. - Rez.: Carlos de Carvalho 389, od godz. 15 - 17.
Choroby ogólnie. - Specjalność:
schorzenia nerek i dróg moczowych.

Dr. WOLFGANG KRAUSE
CLINICA GERAL DE ADULTOS E CRIANÇAS
Doenças de senhoras, doenças venéreas.
Operações
Das 10 às 12 - Das 13 às 18
Das 19 às 21 horas - Avenida República Argentina, 3393
Curitiba, no bairro do Portão.

DR. KOSSOBUDZKI
KLINIKA LEKARSKA - CHIRURGIA
Przyjmuje od 9-ef do 11-ef i od 14-ef do 17-ef
w CASA DE SAUDE SAO FRANCISCO
ul. São Francisco Nr. 147 - Telefon 4-5440
Rez.: Visc. do Rio Branco 1189 - Tel. 4-3776 - Kurytyba

Pomnik Chopina w Porto Alegre

(Gł. dalszy ze str. 8-ef)
o wielkiego, światowego kompozytora i wielkiego geniusza.
Już więc całe gono myśla-
o uczczeniu Chopina. In-
ciator nomyśli nie tracił jak
najlepszej wstę. Był rok Chopi-
nowski. Jako wstęp do tej
końcówce, zamierzonej uroczysto-
ści, należało założyć fundację
pod przyszłą budowę.
Tym fundamentem stał się
cykl koncertów i odczytów o
Chopinie. W salach "Belas Artes",
pod nieustanną opieką i
protektoratem profesora Angelo
Guido, odbyło się ich osiem.
Zaproszono na jeden z wieczoró-
w młego gościa aż z Polski.
Przyjechał Michał Rusinek, sta-
ry znany. Uświetnił konfe-
rencyje referatem, przybliżył
jeszcze o krok Chopina i Pol-
skę. Było tak, jak gdyby na
prośbę samego Chopina przybył
tu z Polski, aby opowiedzieć
wszystko o drogach jakimi cha-
dzali mały Fryderyk i aby nam
te drogi pokazać w kolorowym i
śliznym, niezapomnianym fil-
mie.

W kwietniu 1960 roku zawiązał
tam reżyserska, profesora Coro-
za z którym omawiał sprawy
nady. Profesor obejrzał prac,
chciał wznieść się w teren, dopa-
wać sobie Chopina do mię-
sotowego otczenia.
Standaż przeniosły się roz-
wozy do "Instituto de Belas
Artes". Dyrektor Instytutu
profesor Angelo Guido, zapalił
się do projektu natychmiast.
Tyko miał inne sugestie. Ale
i ja i sam inżynier, na skutek
rozmów z Małżonką, Panią Ze-
nią, przemysłwał nad tym, że
odległa "Vila I.A.P.I." nie
jest miejscem odpowiednim dla
wielkiego Chopina. Jeśli ma się
je otworzyć miastu - to gdzieś
blisko centrum. Chodził przecież

DR. MENDES DE ARAUJO
Leczenie bez operacji: hemoroid-
ów, zylaków, chorób żołąd-
kowych, żaki, wtroby, kolek, ślepej
kiszki, raka, wrzodów na nogach.
Przyjmuje od 3 - 6. Rua Dr.
Murici 439, 5-te piętro, Apt.
54. Edifício São Lourenço -
Tel.: 4-0268 - CURITIBA.

DR. ST. BEMBEN
Klinika ogólna: leczy choro-
by kobiece, choroby żołądka,
wtroby i wewnetrzne.
Kons.: Praça Zacarias, 80,
3-cie piętro, sala 306. Przyj-
muje w II, III i IV od 9 - 12 i od
15.30 - 18.30, w VII i VIII od 16 - 19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 393
CURITIBA - Telefon: 4-2644

Dr. LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. A lata prakty-
ki w szpitalach USA. Kurs specjali-
zacji w New York, P.M.S.H.
Choroby kieszki odchodowej, He-
moroidy, Fistyły i. t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110.
Przyjmuje od 10-tej do 11.30
i od 15 - 18. - Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes,
954, Bacacheri, - Tel.: 4-5473.

Dr. J. A. DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg - Choroby
kobiące. - Klinika ogólna.
Kons.: Praça Tiradentes, 332
Rez.: Rua Treza de Maio, 879
Telefon: - 4-8380
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

Adwokaci:

DR. JAN GRABSKI I
DR. C. J. GRABSKI
Rua Dr. Murici, N.º 542 -
2.º andar - Sala 206
Edifício Pedro Demelero
CURITIBA - PARANÁ

DR. PAWEŁ FILIPAK
Ulatwia sporządzenie należnych
formalności związane z zaprosze-
nieniem osób na pobyt stały lub
czasowy z Polski do Brazylii.
Inwentaryzacja i naturalizacja oraz
adwokatura w ogóle. Władza jezy-
kolem polskim. Rua Cândido
Lopes, 205, 2 piętro - Curitiba.

DR. EDWARD BOCHNIA
ROZMAWIA PO POLSKU
Załatwia wszelkie sprawy
adwokackie
R. Dezembargador Westfalen,
N.º 94, 1.º and., salas 5, 6 e 7
Curitiba - Paran a

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENK
Godziny przyjezd: od 8 - 11
od 2 - 6. Rua Voluntários
da Pátria, 620 - Curitiba.

DR. LUCJAN KASPSZAK
Praça Osório, 45, 1.º and. 105.
Załatwia wszelkie sprawy ad-
wokackie. - Przeprowadza
naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU
DR. EDWARD ZELAK
Załatwia sprawy cywil-
ne, handlowe, kryminal-
ne, robotnicze i naturaliza-
cyjne. Przeprowadza in-
wentarże.
Rua Emílio Pernetta n.º 10
4.º piętro - Condi 401 (Esq.
Fr. Zacarias) - Edif. Quinco
Cabral. - Telefon 4-0278
CURITIBA

DR. POLAN
URBAN
DR. ARY L.
BITENCOURT
FONTOURA
Al. Carlos de Carvalho, 350
Fone: 4-0183
Rua Dez. Motta, 3620
Fone: 4-8567

DR. B. SIELSKI
Konsultorium: Rua Marechal
Floriano 96, esquina da Rua
15 de Novembro, 8.º andar,
sala 81, przyjmuje we wtorki,
czwartki i w soboty od 9 - 11,
od 2 - 7, a przy Rua Paulo
Graesser 200, w środy i w
piątki od 2-ef do 9-ef.

Retificadora BRASPOL LTDA.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych.
Robota gwarantowana i szybka. CENY PRZYSTĘPNE.
Rua Marechal Floriano 1773 - Fone: 4-2635
CURITIBA - PARANÁ

FARTUSZKI - PŁOTNA - "MALHAS" - PONCZOCHY -
RĘCZNIKI - KOSZULE - Najniższe ceny w mieście!
Przed zakupem prosimy zbadać
ceny w Skład i Fabryka: E. Claudi-
no dos Santos, 52 (Dawniej
Praça da Ordem). - Fone: -
4-1698 - CURITIBA

Casa de Saúde S. FRANCISCO
Rua São Francisco, 147 - CURITIBA - Telefon: 4-5440
Kompletnie wyposażona Chirurgia, Poloznictwo. Dłuższy pobyt.
Radiodiagnoza. Leczenie raka. Radioterapia.

Casa Kaniak
ZAKŁAD KRAWIECKI
Artykuły męskie i dla dzieł
Wykonuje się ubrania mę-
skie i kostiumy. Materiały
krajowe i zagraniczne. -
Ceny niskie.
Rua Dezembargador Westfa-
len, 178. - Tel.: 4-6838 -
Curitiba

Farmacia e Dro-
garia Stelfeld
Matriz: Praça Tiradentes 530
Filie: Rua Riachuelo, 138 i
FARMATEL, Travessa Oli-
veira Belo, 71. Są to apteki
przewodzone przez Profesora
Fakultetu Farmaceutycznego
które sprzedawają najtań-
iej w Kurytybie i są godne zaufania.

ZEGARKI
OKULARY
BIZUTERIA

CARL R.
RAEDER
Rua Riachuelo,
147
CURITIBA

CASA SAITO LIMITADA
NAWOZY - MASZYNY - MOTORY
POMPY - TRAKTORY
NASIONA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 - C. P. 980
Skład filialny - Ulica 7 de Setembro, 1.910
KURYTYBA - PARANÁ
PROSCIE O KATALOGI I INFORMACJE.
Firma chce zadowolić swoich klientów
pod każdym względem.

PEKAO - PACZKI
ŚWIATOWEJ SŁAWY

Polecamy dla wszystkich rodzin w Polsce POMOC
na JESIEŃ i ZIMĘ - przez PRZEKAZY - PACZKI
PEKAO.
Wyłącznie PACZKI-PEKAO dostarczane są do
domów BEZ CIA i BEZ ZADNYCH DODATKO-
WYCH OPŁAT.
CENTRALA W WARSZAWIE i Oddziały: GDY-
NIA, SZCZECIN, KRAKÓW, NOWY TARG, RZE-
SZÓW i KIELCE - szybko wykonują Wasze zlecenia.

PACZKI PEKAO t. zw. "DO WYBORU" są b. ko-
rzystne, bowiem odbiorca w Kraju wybiera ze skła-
dów PEKAO najbardziej potrzebne mu towary,
względnie podnosi gotówkę.

Po informację i katalogi zwracając się do:
PRZEDSTAWICIELKI PEKAO NEW YORK,
P. HALINY BERGMAN - São Paulo - Ana Cintra
295, ap. 51, Tel.: 52-87-29. Adres dla Korespondencji:
Caixa Postal 5127.

OFIARY
NA FUNDUSZ "LUDU"

Pisałmy w "Ludzie" z ubiegłego tygodnia, że spodzie-
wiamy się umieścić w tym tygodniu dalsze imiona szlachet-
nych ofiarodawców na "Fundusz Ludu". Oto one:
P. Ant. Nowakowski z União da Vitória Cr\$ 200,00
Pan Józef Cymbalista z Barigui Cr\$ 200,00
N. N. z Portão Cr\$ 200,00
Pan Bronisław Głus z Rio Claro do Sul Cr\$ 50,00
Poza tymi jest jeszcze osobna lista ofiarodawców z Go-
łami w dziale "Listy do Redakcji".

NA SEMINARIUM SW. WINCENTEGO
(W CZASIE MISYJ ŚWIĘTYCH)
Ofiary przy rozdawaniu obrazków:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Vera Guarani (2,050.00), Caradinho (650.00), Chapau do Sol (320.00), Iguaçu (950.00), Fluvipolis (1,020.00), Povo de Fluvipolis (4,350.00), Passado do Meio (550.00), Cândido de Abreu (230.00), São Roque (1,250.00), Rio Claro (3,170.00), Pewna osoba (Rio Claro) (250.00), Tomasz Kozłowski (Rio Claro) (500.00), Franciszek Kozłowski (Rio Claro) (500.00), Jurnal Gonçalves (Vera Guarani) (200.00), Pontilhão (1,850.00), Pani Maria Hauer z Kurytyby (100.00), Pan Dr. Szecepan Zeve Coimbra z Ponta Grossa (2,700.00)

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom składam jak-
najserdeczniejsze podziękowanie: Bóg zapłać!
ZARZĄD SEMINARIUM.
"A Vencedora" FRANCISCO LACHOWSKI,
FILHOS & CIA. LTDA.
Curitiba - Rua Cabral, 451 - Telefon: 4-6894
Należycie Fabryka cukierków i karmelków w Paranie.
Wypala cukierki malinowe, kokosowe, mleczne, cytrynowe, mleczne,
rozne itd. - Towar pierwszej jakości po cenach przystępnych.

Na drodze do realizacji.

Był chypek 1960 roku i kon-
ferencje Chopinowskie dobiegły
końca. O pomniku mówili się
coraz więcej. Inżynier Gardo-
liński opowiadał o Pelotas, o
Rio, o tym że teraz nieodwołal-
nie czas na Porto Alegre. Pro-
fesor Angelo Guido coraz bar-
dziej był czynny, profesor Coro-
nara zamyslał się, nad czymś
kalkulował, coś kombinował.
Kazał sobie dostarczyć wszelkie
możliwe fotografie Chopina, ca-
ły dostępny o nim materiał.
Pewnego razu oświadczył:
- Będzie to dla mnie wielki
zaczęty i wielka przyjemność.
Wiele już pomników mojej kom-
patrii i mojego wykonania
można obejrzeć w Brazylii. Ale
Chopina jeszcze nie było w se-
rii tych prac. Pozwólcie że go
wam wykonam bezinteresownie.
Dziękowano profesorowi. O-
czywiście że mu dziękowano.
Tu, na łamach polskiego pisma
dzikujemy mu raz jeszcze. Za
piękny gest, za to że swą zdol-
ną i utalentowaną ręką i sło-
wem wczuliem się w sylwetkę fi-
zyczną i duchową kompozyto-
ra-marczylika, pokaze nam ta-
kiego Chopina, jakiego chę-
byśmy sobie wyobrażali.

Oticia Curitiba

Jedyna specyfikowana
IRMAOS BARBOSA LTDA.
CURITIBA
Matriz: Rua Mons. Celso, 27
Praça Zacarias, 92 (Filial)
Rua 15 de Novembro, 139
Filia w PONTA GROSSA:
Rua Augusto Ribas, 821

Casa Cruzeiro

Sielski, Sbalqueiro & Cia.
Fone 4-1749
Praça Coronel Enéas, 152
Filial: Rua José Bonifácio, 61
Zelastwo, naczynia, Szkło,
farby, oleje, pokosty, nasłona
ogrodowa, artykuły na pre-
zenty itp. - CENY NISKIE

Advertisement for PEKAO featuring a globe logo and text: Paczki Specyfikowane do Wyboru. NAJTAŃSZY NAJPEWNIJSZY PREZENT DLA RODZINY W POLSCE. ZAMAWIAJCIE PACZKI PEKAO U MIEJSCOWCH PRZEDSTAWICIELI LUB PEKAO TRADING CORPORATION NEW YORK 4, N. Y.

CASA DOS PINTORES
WERNECK & CIA. LTDA. "ROCHEDO"
FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES
Praça Osório - Edifício ASA - Fone: 4-6460 - Cx. P.: 347 - Mówi się po polsku

BRASIL EM 5 MINUTOS

O ANIVERSÁRIO DA BATALHA DO RIACHUELO

Rio, 11 — Em solenidade promovida no cais da Bandeira, para comemorar mais um aniversário da Batalha do Riachuelo, a Marinha de Guerra condecorou várias personalidades civis e militares com a Medalha de Tamandaré.

O ministro da Aeronáutica enviou ao ministro da Marinha uma mensagem, associando-se às comemorações da Batalha do Riachuelo, "página edificante e inolvidável na História Pátria".

Esta data a Marinha Brasileira exalta todos os anos o heroísmo de seus marinheiros, para trazer sempre às gerações que se vão sucedendo a tradição de civismo e bravura dos nossos homens do mar.

A Batalha Naval de Riachuelo constituiu uma página fulgurante de civismo para nossa História. Página regada, embebida, encharcada com o sangue quente e precioso dos nossos marujos!

Marinheiros! Riachuelo é como que um mauoleu naval, onde resplandecem os heróis que com sua própria carne impediram, barraram, estancaram ali, as furiosas investidas inimigas.

Riachuelo nos recorda corpos dilacerados e sangue espanado, em uma luta de morte pelo domínio de um rio lodoso, com o obstinado propósito de manter livres os movimentos do nosso Exército em seu avanço triunfal.

Riachuelo foi uma lição de audácia dada em 8 horas, para ser seguida por séculos nas gerações futuras. Luta porfiada, pertinaz, temerosa, onde oficiais e imperiais marinheiros deram provas de heroísmo sem par, onde nossos modestos soldados da gola azul, elevaram bem alto seu conceito de bravura perante a Pátria agraçada, a que tudo devemos e para quem todos os sacrifícios feitos são poucos.

Heróis do Riachuelo, os marinheiros de hoje vos recordam com orgulho. (A) Ary dos Santos Rangel, almirante de esquadra, chefe do Estado-Maior da Armada".

DISTRITO FEDERAL

* BRASILIA — Jânio indicará João Dantas para embaixador na Polónia. O embaixador João Dantas deverá ser indicado para chefiar a nossa representação diplomática na Polónia. O presidente JQ enviou mensagem ao Senado, indicando os srs. Sete Câmara, José Kopper de Alencar e Décio Moura, para embaixadores, respectivamente no Canadá, Grã-Bretanha e Coreia do Sul.

* BRASILIA — Na Câmara: veemente crítica à prorrogação dos mandatos — No expediente da sessão vespertina ordinária, o deputado Raimundo Soares, suplente da UDN do Rio Grande do Norte lançou veemente advertência à Câmara, a propósito da ideia de apresentação da emenda constitucional de prorrogação dos mandatos. "Esta Casa, se aprovada tal iniciativa, não resistirá ao violento impacto de justa indignação popular; ruirá sobre nossas cabeças e nos sepultará a todos debaixo de seus escombros".

ESTADO DA GUANABARA

* RIO — Lacerda: investigações sobre atividades de agentes subversivos — O governador Carlos Lacerda determinou ao chefe de Polícia Osteniva da Guanabara empreender investigações sigilosas especiais sobre atividades de agentes subversivos no Estado. Inclusive serão feitas investigações a cerca de movimentos estudantis. Já existe relatório a respeito de uma ala comunista dentro da União Nacional de Estudantes.

PIAUI

* TERESINA — Criado o parque das Sete Cidades no Piauí — Por decreto assinado pelo presidente da República, foi criado o Parque Nacional das Sete Cidades, no município de Piracuruca, no Estado do Piauí. O referido parque tem área de 7.700 hectares.

* RIO — Elogios a Jânio Quadros — Em declarações prestadas à imprensa, no Rio de Janeiro, afirma Elinhas futuras viagens ao exterior, ao fazer o que sempre tenho feito pela divulgação da cultura brasileira, estarei agindo oficialmente". O regente refere-se à assinatura de um decreto — que está sendo preparado — do Tamaraí nomeando embaixador cultural itinerante do nosso País.

ESTADO DO RIO

* NITERÓI — Volta ao ar a Rádio Jornal do Brasil — A "Rádio Jornal do Brasil" voltou ao ar, após cum-

Declaração conjunta dos Parlamentares Brasileiros e Poloneses

Em reunião conjunta da Comissão de Relações Exteriores da Dieta Polonesa com a Delegação Parlamentar Brasileira, foi proposta por esta última o seguinte texto para uma declaração comum, unanimemente aprovada:

"A Delegação do Congresso dos Estados Unidos do Brasil e a Comissão de Assuntos Exteriores da Dieta da República Popular da Polónia em reunião realizada em 31 de maio no edifício da Dieta, procederam ao exame de assuntos de interesse dos dois povos e expressaram o desejo de que devam ser feitos todos os esforços para estabelecer de fortalecer as relações existentes e estreitar mais ainda o sentimento de colaboração entre os dois Parlamentos. Concordaram na necessidade de apoiar todas as iniciativas que venham ampliar as relações de amizade e de amizade em diferentes setores. Concordaram também nas necessidades de fazer todo o possível em favor da coexistência pacífica entre todos os povos sem distinção de sistemas políticos, bem como de respeitar-se o direito de autodeterminação, a segurança das fronteiras estabelecidas e o alinhamento a interesses nos assuntos peculiares a cada Estado. Concordaram em preferir a solução de todos os conflitos por meios pacíficos e evitar o perigo de novas guerras, sendo as divergências existentes solucionadas através de negociações. Os parlamentares poloneses e brasileiros estão persuadidos de que assim servem à causa da paz mundial e expressam as aspirações dos seus povos.

Varsóvia, 31 de maio de 1961.

A declaração é assinada pelo sr. Stanislaw Kulczyński, Presidente da Comissão de Assuntos Exteriores da Dieta da Polónia e pelo Deputado Cláudio Lemos, Presidente da Delegação Parlamentar Brasileira em visita oficial à Polónia.

Nomeado Bispo - auxiliar de Sta. Maria D. Walmor Battu

A Nunciatura Apostólica do Rio de Janeiro anunciou ter recebido as seguintes comunicações do Vaticano sobre nomeações na Igreja Católica no Brasil, feitas pelo Papa João XXIII: o padre Francisco Austregésilo Mesquita, reitor do Seminário de Sobral (Ceará) foi nomeado bispo de Afogados da Ingazeira (Pernambuco); Dom Walmor Battu Wichowski, bispo de Nova Iguaçu (Rio de Janeiro), foi nomeado bispo-auxiliar de Santa Maria (Rio Grande do Sul) e finalmente, Dom Honorato Plezeira, bispo-auxiliar do cardeal Dom Jaime de Barros Câmara, foi nomeado administrador apostólico de Nova Iguaçu.

POVOS E CULTURAS DO SUL DO BRASIL

INTERCÁMBIO CIENTÍFICO - CULTURAL DE GRADUADOS BRASILEIROS E AMERICANOS

Terá início a 12 do corrente, na Faculdade de Filosofia da URGS, um Curso de brasileiros e norte-americanos.

IMPORTANCIA DO CURSO

Iniciamos, com este Curso — prosseguiu o entrevistado — um intercâmbio científico e cultural que será útil a ambos os países e muito contribuirá, neste certo, para o aperfeiçoamento de que carecem as novas gerações.

Sobre a importância desse intercâmbio declarou: — É

da região meridional - acrescentou o professor Pilla. PARTICIPANTES Mais adiante prosseguiu o nosso entrevistado, falando sobre a Organização do Curso: — As aulas funcionarão pela manhã e serão ministradas em português. Para a organização do Curso foi escolhida uma comissão, inte-

de região meridional - acrescentou o professor Pilla.

PARTICIPANTES

Mais adiante prosseguiu o nosso entrevistado, falando sobre a Organização do Curso: — As aulas funcionarão pela manhã e serão ministradas em português. Para a organização do Curso foi escolhida uma comissão, inte-

MUNDO EM 5 MINUTOS

EUÁ

* WASHINGTON — Kennedy sofreu distensão e tem de usar muletas. — O porta-voz da Casa Branca anunciou que o presidente Kennedy sofreu uma distensão muscular, o que poderá obrigá-lo a usar muletas durante algum tempo.

* DETROIT — Resposta da Comissão a Fidel: 100 trafores dentro de quinze dias. — "Comissão dos Tratores para a Liberdade" por intermédio de seu co-presidente Walter Reuther informou que estava preparada a embarcar para Cuba uma remessa de cem primeiros tratores dentro do prazo mínimo de duas semanas.

GRÉCIA

* ATENAS — A estada da sra Kennedy na Grécia. — A sra. Kennedy realizará uma viagem de recreio pelas ilhas da Grécia. A esposa do presidente norte-americano partirá em companhia de um grupo de convidados especiais a bordo do iate "Vento Norte" que pertence ao magnata grego Marcos Nomikos. Não se fixou o itinerário e, segundo um porta-voz do governo, "a sra. Kennedy será orientada pelo vizeu e pelo seu próprio desejo".

CUBA

* HAVANA — Não há mais advogados em Cuba. — A profissão de advogado desapareceu em Cuba, segundo anunciou o dr. Andrés

Silva, decano do Colégio Provincial de Advogados de Havana, ao vespertino "Combate". Silva declarou que já não existirão "juristas" que serão "funcionários do Estado Revolucionário".

ALEMANHA ORIENTAL

* BERLIM — Malinovsky dá garantias à RDA. — O "Neus Deutschland", órgão oficial da República Democrática Alemã, anunciou que o marechal Malinovsky ministro da Defesa da URSS assegurou ao presidente do Conselho da RDA, Walter Ulbricht, que os 300 mil soldados soviéticos destacados na Alemanha Oriental defenderão suas fronteiras em caso de ataque ocidental.

ISRAEL

* JERUSALEM — Julgamento de Eichmann. — Terminou a primeira sessão do julgamento de Eichmann. Todas as declarações foram reunidas em um documento de 600 mil palavras. As provas foram apresentadas contra Eichmann e que 10 mil pessoas assistiram o desenvolvimento do processo pessoalmente ou pela televisão. O julgamento será iniciado no dia 16.

FORMOSA

* TAIPE — Missão brasileira visita a China Nacionalista. — Composta por quatro membros e chefiada pelo deputado Emilio Costa esteve em Taipé, procedendo de Tóquio, uma missão brasileira de boa vontade, que permanecerá durante seis dias em visita a Formosa

REP. DOMINICANA

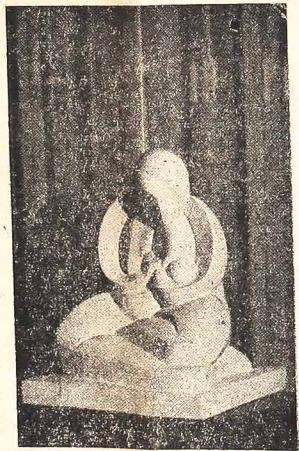
* CIUDAD TRUJILLO — Era de Trujillo termina agora chegou a vez de pr. dominicano. A ditadura de Rafael Trujillo Junior (jornalista norte-americano) Igor Cassini, segundo revista coletiva publicada no New York Journal American.

GRã-BRETANHA

* LONDRES 12 — Nacional — Colocação com o aniversário de Elizabeth II a Grã-Bretanha comemorou sua Data Nacional. Com as tradicionais paradas militares, foram assinados festivamente os dois acordos, tendo a Rainha passado em revista as tropas garbosamente uniformadas para tal.

Você Sabia...

- Que México é um templo de deus da guerra (Mexitli)?
• Que o nome de reira é Phoenix?
• Que o coqueiro da Bahia chama-se Nucifera?
• Que apesar do poder ordinário poder-se é em nosso país, mente ainda não foram aproveitados?
• Que do Coqueiro da Bahia vivem milhares de pequenas ilhas da América?
• Que esta espécie é de grande importância para a Índia, Cingapura, Célão, Índia e outros países?
• Que a Tamareira planta de clima quente secos, enquanto que o queiro é de clima úmido?
• Que muitos países tiveram a tamareira para pre em áreas áridas?
• Que existem plantações no Sudão, Arábia, França,

"MATERNIDADE" - uma das obras premiadas da escultora polonesa - Halina Glogowska - radcada em São Paulo

A UNIVERSIDADE DE WISCONSIN

Em maio de 1959 esteve o professor Luiz Pilla em visita aos Estados Unidos, a convite da Fundação Rockefeller. A propósito disso declarou: — Conheço várias Universidades norte-americanas, mas não tive a oportunidade de visitar Madison, capital de Wisconsin, onde se localiza a Universidade desse nome. Sei, porém, que se trata de uma instituição respeitável, que se distingue pelo afã com que se dedica ao ensino e à pesquisa. A-lunos nossos têm feito curso ali, e professores brasileiros há que ali lecionam.

extraordinário o interesse que o curso vem despertando. Aliás - frisou - para ser mais preciso, trata-se de vários cursos. Serão abordadas, efetivamente, várias disciplinas: Curso Avançado de Língua Portuguesa, Literatura do Sul do Brasil e Problemas Antropológicos dos Povos do Sul do Brasil. Isto representa uma grande oportunidade para os interessados em ampliar os seus conhecimentos. Os alunos de Wisconsin de Porto Alegre terão ainda, ocasião de realizar junto excursões para o estudo dos aspectos mais característicos

zrada pelos professores Guilherme César da Silva, Laudelino Teixeira de Medeiros e Francisco Casado Gomes, sob a coordenação do primeiro. Ao esforço e entusiasmo do professor Guilherme César deve-se a perfeita organização desse intercâmbio e a participação das mais destacadas figuras das letras e do magistério nacional, assim como de diversos especialistas em assuntos regionais - disse o professor Pilla - enumerando, a seguir, as personalidades em referência: — No curso de Português contaremos com